

FACTSHEET ARMOEDE EN SPORT

ONDERZOEK

▪ **THEMA GEZONDHEIDSBEVORDERENDE LEEFOMGEVING EN LEEFSTIJL** Verkenning van de invloed van sociaaleconomische status op de gezondheid van mensen via de leefstijl en leefomgeving. dr. Simon van Genderen in opdracht van Fair Health juni 2022 - HAN.

▪ **NA DE CORONACRISIS ZULLEN LAGER OPGELEIDEN NÓG MINDER BEWEGEN.**

Dit blijkt uit onderzoek van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN), Rijksuniversiteit Groningen (RUG) en Aletta Jacobs School of Public Health (AJSPH)

ZO KRIJG JE JEUGD UIT GEZINNEN IN ARMOEDE IN BEWEGING:

Werk jij met kinderen en jongeren uit lage inkomensgezinnen? Dit artikel geeft een overzicht van kennis en praktische tools die je kunt inzetten voor deze groep. We verwijzen je naar cijfers, regelingen, inspirerende praktijkvoorbeelden en meer. Relevant voor beleidsmakers, uitvoerende professionals en sportaanbieders.

[Lees hier meer?](#)

EFFECTIEVE SAMENWERKING

Mensen in een kwetsbare positie vinden vaak minder aansluiting bij de maatschappij. Participatie blijft achter op diverse vlakken, zoals bij sport- en beweegactiviteiten. Voor deze mensen is een goede match nodig tussen vraag en aanbod, zodat ze terecht komen bij een activiteit die goed bij ze past. Voor het mogelijk maken van inclusie is afstemming en samenwerking tussen organisaties belangrijk. Lees meer over de 12 onderdelen die je lokale of regionale samenwerking versterken: <https://publicatie.kenniscentrumsportenbewegen.nl/meedoen-meerkamp/overzicht>

FONDSEN EN SPECIALE SPORTPASSEN

Wist je dat ... vier verschillende fondsen een samenwerking zijn gestart om zich in te zetten voor kinderen en jongeren die opgroeien in armere gezinnen. Zij bieden voorzieningen over educatie, verjaardag, recreatie, cultuur en sport. Hierbij hebben intermediairs en vrijwilligers een belangrijke rol. Zij betrekken kinderen bij sport en cultuur. Deze samenwerking bestaat uit de fondsen [Stichting Leergeld](#), [Jeugdfonds Sport & Cultuur](#), [Stichting Jarige Job](#) en [Nationaal Fonds Kinderhulp](#). Meer lezen over deze samenwerking? En ontdekken wat jij als professional hiermee kunt? Lees de publicatie [Alle kinderen kansen bieden? We doen het samen! Of kijk op de gezamenlijke website](#). Kijk ook eens naar de opties die gemeenten lokaal bieden om gratis of met korting te sporten. Dit maakt sporten toegankelijker voor mensen die in armoede leven. Voorbeelden hiervan zijn de meedoen regeling voor de gemeente Nijmegen en de Gelrepass in de regio Arnhem.

JEUGDFONDS SPORT & CULTUUR GELDERLAND

Ieder kind moet mee kunnen doen aan sport en cultuur! Zo ontmoeten ze andere kinderen, maken ze plezier en ontwikkelen ze zich. Ze horen erbij en hebben na het weekend op school ook verhalen te vertellen. Daarom helpt Jeugdfonds Sport & Cultuur Gelderland gezinnen waar even niet genoeg geld is met het betalen van de contributie en soms ook sportattributen. De aanvragen lopen via onze intermediairs, die vaak werken op scholen of bij gemeenten. Het allerbelangrijkste in het kader van de Week van de Armoede? Vertel zoveel mogelijk mensen over het Jeugdfonds. De schaamte bij ouders om op zoek te gaan naar oplossingen is namelijk groot. Zo konden dankzij een tip van een van onze intermediairs de kinderen van Muriel blijven voetballen en dansen. “Praat erover. Schaam je niet. Hoe moeilijk het soms ook is, zeg het gewoon als je ergens geen geld voor hebt,” zegt zij dan ook. Alle informatie over het Jeugdfonds vind je op [Jeugdfonds Sport & Cultuur](#) We kunnen je ook helpen met flyers om uit te delen of materialen voor je nieuwsbrief of website, mail naar gelderland@jeugdfondssportencultuur.nl.

KINDPORTRETEN

Alliantie kinderarmoede Nederland. Hoe is het om op te groeien in armoede? Wat doet dat met je leven? Documentairemaker Frank van Osch maakte drie portretten van ervaringsdeskundigen in (kinder)armoede: Martin, Wendie en Alinda. Kenniscentrum Sport&Bewegen: [Serie kindportretten: de leefwerelden van gezinnen in armoede](#).

MIDDELEN DIE JE ALS PROFESSIONAL KUNT INZETTEN

Kenniscentrum Sport biedt verschillende producten aan over jeugd, armoede en sport. Deze tools gebruik je om meer te weten te komen over hoe je deze jeugd in beweging krijgt. En ze bieden handvatten om aan de slag te gaan.

- In de factsheet jeugd, armoede en sport staan de feiten en cijfers over sport en kinderen in armoede. En lees je wat gemeenten hierbij kunnen betekenen.
- Deze animatie geeft je een indruk van de feiten en cijfers over sport en kinderen in armoede.
- Deze whitepaper gaat over de werkzame elementen in sport- en beweeginterventies voor jeugd met een lage sociaaleconomische status.
- Met de tipkaarten en checklist kun je als professional aan de slag.

DE NEGEN PRINCIPES VOOR EEN SUCCESVOLLE STRATEGIE

1. ZET IN OP EEN BREDE, DOMEIN OVERSTIJGENDE AANPAK

De sleutel naar het positief beïnvloeden van gezondheid ligt maar ten dele in het volksgezondheidsdomein en grotendeels in andere beleidsdomeinen, zoals armoede, onderwijs, huisvesting, werk en inkomen en ruimtelijke ordening.

2. DIFFERENTIEER WAAR NODIG

Het bieden van gelijke gezondheidskansen houdt in dat maatregelen, beleid en interventies rekening houden met verschillen tussen mensen en groepen, en dat de intensiteit van de inzet hierop wordt aangepast.

3. BENUT KANSEN IN VERSCHILLENDE LEVENSFASEN

Gedurende het leven zijn er meerdere fasen en momenten waarop ingegrepen kan worden om accumulatie van gezondheidsproblemen te voorkomen. Deze kansen liggen vooral bij een gezonde start voor elk kind en bij bepaalde gebeurtenissen in het leven zoals het werkloos raken, migratie of scheidingen.

4. WERK SAMEN MET DE MENSEN OM WIE HET GAAT

Samen werken met de mensen om wie het gaat, is een van de succesfactoren om tot een effectieve aanpak voor gezondheidsverschillen te komen. Doe dit al in een vroeg stadium zodat behoeften en drijfveren worden geïdentificeerd en geprioriteerd.

5. WERK PERSOONSGERICHT

In persoonsgericht werken staat de persoon centraal en hebben professionals aandacht voor de sociale omstandigheden, de emoties, waarden, behoeften en vaardigheden van mensen. Deze manier van werken is een voorwaarde om effectieve en samenhangende zorg en ondersteuning te kunnen bieden.

6. VERSTERK GELOOF IN EIGEN KUNNEN EN ZELFREDZAAMHEID

Om iedereen in staat te stellen gezond te zijn en te blijven, is het belangrijk om waar mogelijk mensen te ondersteunen bij het versterken van gezondheidsvaardigheden, geloof in eigen kunnen en zelfregulatie, en het verminderen of voorkomen van stress.

7. STUUR OP AL DOENDE LEREN EN EXPERIMENTEREN

De aangrijpingspunten voor de aanpak van gezondheidsverschillen zijn veelvoudig, liggen op meerdere niveaus en de context is veranderlijk. De uitdaging is om wel een helder doel te stellen, maar in de weg daarnaartoe te durven experimenteren en al doende te leren.

8. INVESTEER IN GOEDE MONITORING EN EVALUATIE

Evaluatie en monitoring is onmisbaar om een aanpak te kunnen bijsturen, te verantwoorden en te verduurzamen. Gezien de complexiteit van de aanpak van gezondheidsverschillen zijn er innovatieve methoden nodig die passen bij een meervoudige aanpak in een veranderlijke context waarin ruimte is om al doende te leren.

9. WERK AAN BORGING VAN KENNIS EN EFFECTIEVE AANPAKKEN IN PRAKTIJK EN BELEID

Om duurzaam gezondheidsverschillen te verkleinen is het van belang dat de kennis over sociaaleconomische en etnische gezondheidsverschillen en effectieve strategieën zoveel mogelijk worden opgenomen in regulier beleid, financiering en bestaande systemen en organisaties. Borging moet op meerdere niveaus en in samenwerking met vele partijen plaatsvinden. Bestuurlijk draagvlak is hierbij van groot belang.

